

Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina

Seminář ISNOV

Sdružení obcí Vysočiny, Kraj Vysočina

25. 6. 2021, Jihlava

Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina

- Společné řešení některých částí odpadového hospodářství obcí v KV (zajištění recyklace, využití odpadů včetně energetického využití části KO, které nebude možné skládkovat, aktivity na předcházení vzniku odpadů atd.)
- **Historie projektu**
 - Vznikl v r. 2008 jako návrh řešení pro plnění cílů OH Kraje Vysočina v oblasti využití a omezení skládkování KO
 - V r. 2010 byla podepsána smlouva mezi Krajem Vysočina městy a obcemi o realizaci ISNOV
 - Zpracování odborných podkladů pro řešení OH obcí v kraji včetně posouzení možnosti vybudování ZEVO
 - v r. 2014 převod projektu na Sdružení obcí Vysočiny (SOV)
 - V. 2016 studie překládacích stanic ve spolupráci s KV
 - Plány OH některých měst, obcí a DSO
 - R. 2020 – výběrové řízení na manažera ISNOV a znovuoobnovení projektu

INTEGROVANÝ SYSTÉM
NAKLÁDÁNÍ S ODPADY
V KRAJI VYSOČINA

Sdružení obcí Vysočiny

- Zájmové sdružení právnických osob
 - Vznik v r. 2020
 - 108 členských obcí a měst (256 tis.obyvatel, 51 % obyvatel KV)
 - SOV je spoluzřizovatelem **RRAV** a **EAV**
- **Aktivity**
 - napomáhání vzájemné informovanosti mezi obcemi
 - hájení společných zájmů a práv obcí a jejich zastupování v regionálních orgánech
 - koordinace činností přesahujících rámec územního obvodu jedné obce, vytváření podmínek pro součinnost ve všech oblastech, v nichž obce vyvíjejí svou činnost se zvláštním zřetelem na rozvíjení samosprávy
 - zaujímání stanovisek k legislativním návrhům a dalším aktivitám týkajících se obcí
 - předkládání iniciativních návrhů orgánům státní správy, krajské samosprávy, poslancům a senátorům Parlamentu ČR
 - podpora informačnímu zázemí obcí v oblastech jejich činností,
 - shromažďování a rozšiřování zkušeností z řešení problémů obcí,
 - získávání finančních prostředků pro financování regionálních projektů
 - podpora zahraniční spolupráce regionu
 - podpora vzdělávání představitelů samosprávy
 - spolupráce s ostatními regionálními organizacemi, svazky obcí, krajskými sdruženími obcí a Svazem měst a obcí ČR

Pár čísel – Kraj Vysočina

- Počet **obcí 704**, počet **obyvatel 509 tis.**
- 15 území ORP, 35 měst (287 tis. obyvatel), 42 městysů (48,9 tis. obyvatel)
- 538 obcí ve **velikostní skupině do 500 obyvatel** (105 tis. obyvatel) – **76 % obcí kraje**
- Produkce KO – (ISOH). Produkce KO každoročně narůstá.

	2017	2018	2019
KO+1501 z obcí celkem	280 861	289 198	298 627
kg/ob	551,9	567,9	585,8
KO+1501 z obcí - obce	194 918	200 606	203 671
kg/ob	383,0	393,9	399,5

- Skládkování KO

	2017	2018	2019
skládkování celkem	56,6%	56,3%	55,5%
skládkování obce	59,5%	58,9%	58,0%
kg/ob (obce)	227,9	231,8	231,5

Cíle projektu ISNOV

Cíl ISNOV

- Zajistit stabilní odpadové hospodářství pro obce a města v Kraji Vysočina, které bude splňovat zákonné požadavky především v oblasti recyklace a využití komunálních odpadů a bude ekonomicky přijatelné, řízené a kontrolované obcemi
- Rozvinout spolupráci obcí a měst v odpadovém hospodářství na většinovém území kraje s využitím SOV jako vhodného koordinátora celého systému a zajišťovatele některých služeb

Dílčí cíle

- 1) Zajištění **energetického využití SKO** a dalších vhodných KO v ZEVO na území Kraje Vysočina (podpora vzniku „krajského“ ZEVO nebo uzavření smluv s provozovateli ZEVO v okolních krajích. Koordinace výstavby komunální infrastruktury k přepravě odpadů (překládací stanice), případně k další úpravě odpadů.
- 2) Rozšíření a zefektivnění systému **sběru a úpravy materiálově využitelných složek KO**. Zajištění **odbytu** a smysluplného **zpracování** surovin z odpadů. Zajištění dílčího použití výrobků z recyklátů v oblastech v gesci obcí a kraje jako veřejných zadavatelů.
- 3) Zajištění odpovídajících **technologií a dostatečných kapacit pro zpracování bioodpadů**, gastroodpadů a čistírenských kalů. Zajištění využití vyrobených kompostů či dalších produktů v lokálním zemědělství.
- 4) Příprava, koordinace a případně realizace aktivit v oblasti **předcházení vzniku odpadů**. Zajištění shodných principů a případné realizace **informování a vzdělávání obyvatel** v oblasti správného nakládání s komunálními odpady.
- 5) **Právní a odborná pomoc** obcím a městům při rozvoji odpadového hospodářství

Postup prací v r. 2021

- **Úvodní zjištění stavu ISNOV (1 - 4/21)**
 - revize současného stavu projektu a jeho činností
 - setkání s představiteli měst, svozových firem, svazků obcí
 - možnost spolupráce s Krajem Vysočina, EAV a dalšími odbornými organizacemi
- **Zjištění aktuálního výchozího stavu OH pro komunální odpady v regionu (3 - 10/21)**
 - možnosti pro materiálové využití KO
 - možnosti pro energetické využití zbytkových KO
 - technická vybavenost obcí v OH
 - stav infrastruktury pro nakládání s odpady (sběrná síť, sběrné dvory, dotřídňovací linky, kompostárny, skládky atd.); stav překládacích stanic
 - organizace odpadového hospodářství obcí a možnosti spolupráce obcí.
 - Aktivity na předcházení vzniku odpadů, komunikace a informování veřejnosti
- **Návrh Strategie ISNOV 2021+** - Návrh řešení včetně definování opatření a nutných investic na podporu plnění cílů odpadového hospodářství v obcích, spolupráce s KV – **9 - 11/21**
- **Schválení dalšího postupu ISNOV** a zahájení realizace vybraných prioritních oblastí dle rozhodnutí SOV ve spolupráci s Krajem Vysočina – **12/21 – 2/22**

Uzavření dohody o spolupráci s Krajem Vysočina

- 9.3.2021 - uzavřena **Dohoda o spolupráci mezi Sdružením obcí Vysočiny a Krajem Vysočina** při řešení projektu „Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina“ na období 2021 - 2024.
- Okruhy spolupráce
 - Zjištění potřeb obcí v odpadovém hospodářství,
 - potenciál projektu ISNOV (společné řešení OH obcí)
 - možnost spolupráce obcí s Krajem Vysočina.
 - Zjištění aktuálního stavu OH v Kraji Vysočina s prioritou řešení SKO
 - definování opatření a nutných investic na podporu plnění cílů OH kraje a obcí.
 - Podpora a realizace opatření.
- společné informování obcí KV (rozesílka do datových schránek všech obcí).
 - 20.4. - informace o videoprezentaci k novému zákonu o odpadech, o připravované sérii odborných seminářů ve spolupráci s KV. Součástí byl také elektronický dotazník pro obce.
- Zástupci KV se účastní spolu se SOV jednání k zajištění energetického využití zbytkových KO pro obce KV. KV zajišťuje další aktivity v rámci podpory ISNOV (*viz dále*)

Sběr dat pro analytickou část

- Pro potřeby analýzy stavu OH v obcích Kraje Vysočiny jsou získávány informace o produkci, nakládání s odpady, vybavenosti území z různých zdrojů.
- **Úvodní dotazník pro obce** o potřebách dalšího rozvoje OH, možnostech spolupráce se SOV, ISNOV a Krajem Vysočina, náměty na semináře pro obce
 - Dotazník k polovině května vyplnilo 174 obcí (277,4 tis. obyvatel).
- V rámci spolupráce s Krajem Vysočina byla pro potřeby ISNOV získána data z těchto zdrojů:
 - **Krajská databáze o odpadech**, krajský modul ISOH (údaje o produkci a nakládání s KO a dalšími odpady z obcí, informace o skládkách odpadů) – Kraj zajistil zpracování požadovaného výstupu
 - **Databáze EKO-KOM, a.s.** (produkce využitelných složek podle způsobů sběru, náklady obcí) – Kraj požádal o poskytnutí dat (první část již byla předána k dispozici ISNOV)
- Dalším zdrojem informací budou **dotazníky** pro odpadové firmy, zajišťující OH pro obce na území Kraje. Dotazníkem o zařízeních budou osloveni i další provozovatelé zařízení. Cílem je zjistit:
 - Údaje o produkci KO z obcí
 - Údaje o provozovaných sběrných systémech
 - Informace k provozovaným zařízením (třídící linky, skládky, překládací stanice, sběrné dvory, ostatní)
- Výstup ohledně provozovaných kompostáren a jejich vybavení bude zpracován agenturou **ZERA**.
- O data budou ve spolupráci s Krajem požádány také **kolektivní systémy** (elektro, baterie, pneumatiky)

Semináře pro obce, webové stránky ISNOV

- Březen 2021 - **videoprezentace pro obce** - úvodní prezentace k novému zákonu o odpadech a souvisejícím změnám OH v obcích
 - spolupráce s ESKO -T (Svazek obcí pro komunální služby – SOKS)
 - podpora Kraje Vysočina, EKO-KOM, a.s.
 - Umístění na webových stránkách www.isnov.cz a webových stránkách SOKS a KV.
- Konzultace pro obce k novému zákonu o odpadech
- **Série vzdělávacích seminářů** pro obce
 - semináře budou připraveny ve spolupráci s KV a dalšími partnery
 - cca 4 semináře – webináře (podle epidemiologické situace)
 - témata preferovaná obcemi
 - Ekonomika odpadového hospodářství
 - Předcházení vzniku odpadů
 - Obecní systém OH a jeho možnosti
 - Omezení produkce SKO a skládkovaných odpadů, možnosti využití SKO, technologie
 - Termíny červen, září, říjen a listopad 2021
- První seminář proběhne 25. 6. 2021 v Jihlavě v prostorách krajského úřadu (poskytuje Kraj Vysočina). Společná pozvánka SOV a KV byla rozeslána Krajem Vysočina do datových schránek všech obcí.
- **Tvorba nových webových stránek** www.isnov.cz
 - Stránky budou sloužit jako informační zdroj pro obce ohledně OH (zákony, vyhlášky, technologická řešení, organizace OH, ekonomika OH, vzdělávání, předcházení vzniku odpadů atd.) včetně aktivit ISNOV pro řešení OH obcí v Kraji Vysočina. Poradna pro obce.
 - Prolink na partnery, užitečné webové stránky apod.

Možnosti zajištění energetického využití pro obce KV

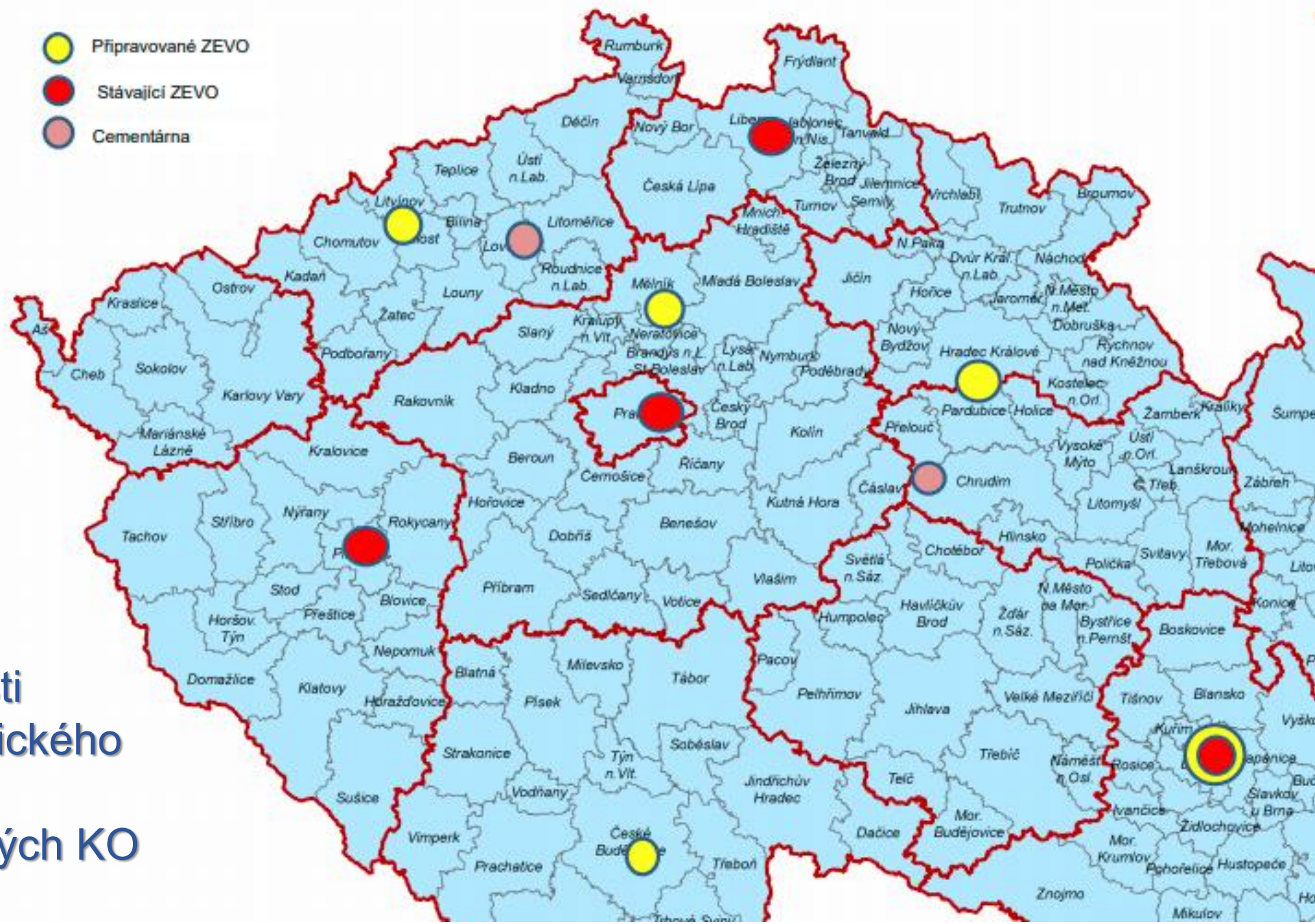
- V rámci ISNOV se prověřují možnosti zajištění energetického využití zbytkových KO, které nebude možné v budoucnu skládkovat, a to:

1. Ověření možnosti ZEVO v KV

- Podklad pro ISNOV (SOV) zpracovává EAV.
- Prověření možností v lokalitách s existencí tepelného zdroje napojeného na CZT (dostatečný odběr vyrobeného tepla pro podmínky provozu ZEVO) v lokalitách:
 - **Jihlava (Jihlavské kotelny, Kronospan)**
 - **Žďár nad Sázavou (Žďas)**
 - **Třebíč (TTS Energo)**
 - **Pelhřimov (Iromez)**
- Proběhla společná jednání (Kronospan na konci června).
- Práce pokračují, výstup se předpokládá na konci léta.

2. Spolupráce s provozovateli ZEVO a investory potenciálních ZEVO

- Společným dopisem SOV a KV byli osloveni zástupci investorů připravovaných projektů:
 - **ZEVO Elektrárny Opatovice (Pardubický kraj)**
 - **ZEVO Vráto (město České Budějovice)**
 - Na jednáních byla dohodnuta možnost písemné podpory výstavby ZEVO ze strany SOV a KV (společná memoranda) a možnost využití kapacity ZEVO obcemi SOV (KV)
 - Jednání se **SAKO Brno, a.s.** - návrh společného memoranda o podpoře ZEVO a využití kapacity obcemi
- Výsledek jednání se očekává na podzim 2021. **Řešením bude zřejmě kombinace využití kapacit ZEVO v ostatních krajích (podle spádovosti obcí), případně v pozdějším období po r. 2030 doplněná využitím ZEVO na Vysočině.**

Možnosti
energetického
využití
zbytkových KO

INTEGROVANÝ SYSTÉM
NAKLÁDÁNÍ S ODPADY
V KRAJI VYSOČINA

Zapojte se do Sdružení obcí Vysočiny

Podílejte se aktivně na rozvoji ISNOV a využívejte jeho služeb a nabídek k efektivnímu řízení odpadového hospodářství

Nejste na to sami – ISNOV je tu pro vás

Děkuji za pozornost

Přeji hodně zdaru při řízení dalšího rozvoje OH!

RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.

Manažerka ISNOV

Sdružení obcí Vysočiny

E-mail: martina.vrbova@volny.cz

Tel.: 602 647 833